

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Een andere taal

De herinnering aan mijn eerste psychoanalytische studiemiddag staat me nog helder voor de geest. Overal liepen grijze, donker geklede en slim ogende mensen rond, en de onzekerheid over mijn misplaatstheid in deze context was groot. Ik volgde de opleiding tot psychotherapeut, lag zelf net op de bank en neigde voorzichtig naar analytisch werken. Van de lezingen die dag begreep ik inhoudelijk vrijwel niets en ik kreeg het gevoel nog minstens een bibliotheek te moeten lezen om me de taal eigen te maken die al die geleerde mensen spraken. Maar de bevlogenheid van de refererende analytici verraste me en maakte indruk.

Jaren later ging ik als kandidaat naar mijn eerste EPF-congres in Wenen. De mores der hiërarchie werden duidelijk toen werd gevraagd «of «wij» niet een ánder programma dienden te volgen?» Van de lezingen begreep ik iets meer, maar het waren wederom vooral de passie en nauwkeurigheid van de analytici — als ze over hun cliënten spraken — die me bijbleven. De «working party» waar ik aan deelnam bood een nieuw inzicht. In het tweedaagse intensieve werk werd me duidelijk dat er net zoveel manieren van kijken zijn als er analytici zijn. Ze hebben «dezelfde» bibliotheek gelezen, maar wat zij doen in de spreekkamer is steeds weer heel persoonlijk: dé analyticus bestaat dus niet!

Het volgende avontuur betrof het APSA-congres in New York. Het buitenland leek te verbinden; analytici van verschillende verenigingen werken, eten en lachen er samen. Vervolgens stond ik voor de taak in een kandidaten seminar uit te leggen waarom we in het kleine Nederland zo veel verenigingen hebben; het voelde even alsof ik moest klikken over de ruzies tussen papa en mama. Om me daarna in een workshop over het beëindigen van analyses juist weer verbonden te voelen met én de aanwezige collega's én het materiaal dat werd gerefereerd. Mijn conclusie was dat hoewel er veel verschillende soorten analytici bestaan, de passie voor het klinische werk de verbindende factor moet zijn; dat wat zonder woorden eigenlijk ook al duidelijk was ...

De «halfgoden» zijn inmiddels collega's geworden en zo nu en dan vraag ik me af of mijn ontwikkeling en initiatie in de analytische wereld anders hadden kunnen verlopen. Ging het «slechts» over nevenoverdrachten, het doorwerken van idealisatie, het leren herkennen van projectieve identificatie? Of speelt daarnaast ook mee dat we de neiging hebben te «vergeten» hoe spannend het was toen we zelf nog minder taal tot onze beschikking hadden?

Sacha de Reuver, aspirant-lid Nederlandse Vereniging voor Psychoanalyse (na zes jaar opleiding)